

Dokument ten jest dosłownym i niekompletnym tłumaczeniem „RAPID Reference manual” będącego instrukcją obsługi robota IRB 1400. Tłumaczenie to zostało wykonane na użytek własny i Autor nie odpowiada za szkody spowodowane jego błędami (a zapewne jest ich trochę).  
Uwagi wysyłać na [klang1@wp.pl](mailto:klang1@wp.pl)

## **Podstawy RAPID-a**

(fragmenty)

## Spis treści

Spis treści .....	2
Wprowadzenie.....	4
1 Inne podręczniki .....	4
2 Jak czytać ten podręcznik.....	4
2.1 Konwencje typograficzne.....	5
2.2 Zasady składni.....	5
Przykład.....	5
2.3 Składnia formalna.....	5
Streszczenie RAPID-a.....	7
1 Struktura języka.....	7
2. Kontrolowanie przepływu programu (program flow control).....	8
2.1 Podstawy programowania .....	8
2.2 Wywoływanie innej procedury.....	8
2.3 Kontrola programu wewnątrz procedury.....	8
2.4 Zatrzymywanie wykonywania programu.....	8
2.5 Zatrzymanie aktualnego cyklu .....	9
3 Instrukcje różne .....	10
3.1 Nadawanie wartości danych.....	10
3.2 Oczekiwanie .....	10
3.3 Komentarze .....	10
3.4 Ładowanie modułów programu.....	10
3.5 Różne funkcje.....	11
3.6 Podstawowe typy danych .....	11
3.7 Funkcje konwersji .....	11
4. Ustawienia ruchu.....	12
4.1 Podstawy programowania .....	12
4.2 Definiowanie prędkości.....	12
4.3 Definiowanie przyśpieszenia.....	12
4.4. Definiowanie zarządzania konfiguracją .....	12
4.5 Definiowanie obciążenia .....	13
4.6 Definiowanie zachowania robota wokół szczególnych punktów .....	13
4.7 Przemieszczanie programu.....	13
4.8 „Soft servo” .....	13
4.10 Strefy obszaru roboczego .....	14
4.11 Dane dla ustawień ruchu .....	14
5. Ruch .....	16
5.1 Podstawy programowania .....	16
5.2 Instrukcje pozycjonowania .....	16
5.3 Przeszukiwanie.....	17
5.4 Aktywowanie wyjść lub przerwania w określonych pozycjach .....	17
5.5 Kontrola ruchu jeśli ma miejsce błąd/przerwanie .....	17
5.6 Kontrola zewnętrznych osi.....	17
5.7 Niezależne osie.....	18
5.8 Funkcje pozycji .....	18
5.9 Dane ruchu .....	18
5.10 Podstawowe dane ruchu .....	19
6. Sygnały wejścia/wyjścia.....	20
6.1 Podstawy programowania .....	20
6.2 Zmiana wartości sygnału.....	20
6.3 Odczyt wartości sygnału wejściowego.....	20
6.4 Odczyt wartości sygnału wyjściowego .....	20
6.5 Testowanie wejścia na sygnałach wyjściowych.....	20

6.6 Włączanie i wyłączanie modułów WE/WY .....	21
7. Komunikacja .....	22
7.1 Podstawy programowania .....	22
7.2 Komunikowanie z użyciem panelu uczonego .....	22
7.3 Czytanie i zapis z urządzenia znakowego .....	22
7.4 Komunikowanie w trybie binarnym .....	23
7.5 Dane dla portów szeregowych .....	23
11 Matematyka .....	24
11.1 Podstawy .....	24
11.2 Proste operacje na danych numerycznych .....	24
11.3 Bardziej zaawansowane obliczenia .....	24
15 Komunikacja z komputerem zewnętrznym .....	26
15.1 Podstawy programowania .....	26
15.2 Wysyłanie wiadomości programowej z robota do komputera .....	26
17 Operacje na ciągach znaków .....	27
17.1 Podstawowe operacje .....	27
17.2 Porównywanie i przeszukiwanie .....	27
17.3 Zamiana .....	27
18. Wielozadaniowość (multitasking) .....	28
18.1 Podstawy .....	28

## Wprowadzenie

To jest instrukcja zawierająca szczegółowe objaśnienie języka programowania oraz wszystkich typów danych, instrukcji i funkcji. Jeśli programujesz off-line, ten podręcznik będzie szczególnie użyteczny w tym względzie.

Kiedy zaczynasz programować robota to jest zwykle lepiej jest zacząć z podręcznikiem użytkownika (User's Guide), aż zaznajomisz się z systemem.

## 1 Inne podręczniki

Przed użyciem robota po raz pierwszy, powinieneś przeczytać rozdział *Podstawowe operacje*. To zaznajomi cię z podstawami działania robota.

Podręcznik użytkownika *The User's Guide* dostarcza instrukcji krok po kroku jak wykonywać różne zadania, takie jak poruszać robota ręcznie, jak go programować lub jak uruchomić program podczas produkcji.

Instrukcja obsługi (*The Product Manual*) opisuje jak instalować robota, a także procedury serwisowe i usuwanie błędów. Ta instrukcja zawiera także specyfikację produktu (*Product Specification*), która dostarcza ogólne właściwości i osiągi robota.

## 2 Jak czytać ten podręcznik

Aby odpowiedzieć na pytanie „Którą instrukcję powinienem użyć?” lub „Co ta instrukcja oznacza?” zobacz *Przegląd ogólny RAPID-a (RAPID Overview) rozdział 3: Streszczenie RAPID-a*. Ten rozdział krótko opisuje wszystkie instrukcje, funkcje i typy danych pogrupowane zgodnie z listą wyboru, którą używasz podczas programowania. Zawiera także streszczenie składni, co jest szczególnie użyteczne podczas programowania off-line.

*Przegląd RAPID-a rozdział 4: Podstawowe właściwości* tłumaczą wewnętrzne szczegóły języka. Raczej nie będziesz czytał tego rozdziału, chyba że jesteś doświadczonym programistą.

*Przegląd RAPID-a rozdział 5: Ruch i zasady WE/WY* opisuje różne systemy współrzędnych robota, jego szybkość i inne właściwości ruchu podczas różnych trybów pracy.

*Systemowe Typy Danych i Procedury (System DataTypes and Routines), rozdziały 1-3* opisują wszystkie typy danych, instrukcje i funkcje. Dla twojej wygody zostały opisane w kolejności alfabetycznej. Ten podręcznik opisuje wszystkie dane i programy dostarczone z robotem. Jako dodatek do tego są pewne predefiniowane dane i programy dostarczone z robotem, albo na dyskietce, albo już załadowane do jego pamięci.

*Przegląd RAPID-a Rozdział 7: Predefiniowane dane i programy* opisuje co się dzieje, jak się je załaduje do pamięci robota.

Jeśli programujesz off-line, znajdziesz pewne wskazówki w *Przeglądzie RAPID-a, rozdziale 6: Programowanie off-line*.

Aby uczynić rzeczy łatwiejsze do znalezienia i bardziej zrozumiałe, *Przegląd RAPID-a, rozdział 8* zawiera *Indeks, Słownik oraz Systemowe typy danych i procedury, rozdziału 4* zawiera indeks.

## 2.1 Konwencje typograficzne

Rozkazy zlokalizowane pod którymkolwiek z pięciu klawiszy menu panelu uczonego są napisane w formie **Menu: Rozkaz**. Na przykład, aby uruchomić drukowanie w menu Plik wybierasz **Plik : Drukuj**. Nazwy na klawiszach funkcyjnych i w polach edycji są wyszczególnione (krój pisma : wytłuszczona kursywa) np. *Modpos*. Słowa należące do aktualnego języka programowania, takie jak nazwy instrukcji, są pisane kursywą, np. *MoveL*.

Przykłady programów są zawsze pokazane w ten sam sposób, jak są wprowadzane na dysk elastyczny lub drukarki . Różni się to od tego, co jest pokazywane na panelu uczonego w następujący sposób:

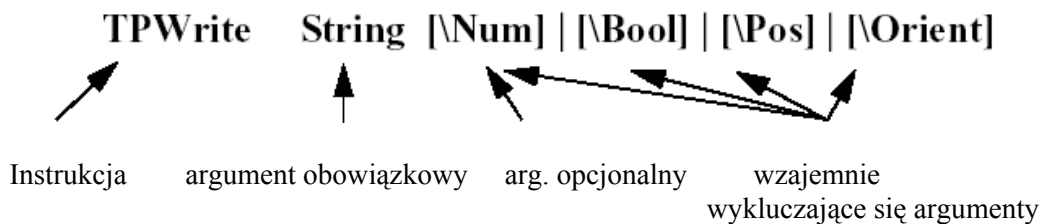
- pewne słowa kontrolne, które są maskowane na panelu uczonego są drukowane, np. słowa wskazujące początek i koniec procedury.
- dane i deklaracje procedur są drukowane w normalnej formie np. *VAR num regl;*

## 2.2 Zasady składni

Instrukcje i funkcje są opisywane zarazem w uproszczonej składni lub składni formalnej. Jeśli używasz panelu uczonego do programowania, to w zasadzie powinieneś znać składnię uproszczoną – robot automatycznie upewnia się, że jest używana poprawna składnia.

### Uproszczona składnia

#### Przykład



- Opcjonalne argumenty są zamykane w kwadratowych nawiasach [ ]. Te argumenty mogą być opuszczone.
- Argumenty wzajemnie wykluczające nie mogą być tej samej instrukcji jednocześnie , są rozdzielane pionową kreską |.
- Argumenty które mogą być powtarzane arbitralną liczbę razy, są zamykane w nawiasy { }.

## 2.3 Składnia formalna

Przykład : TPWrite

```
[String':=' <expression (IN) of string>  
['\Num':=' <expression (IN) of num> ] |  
['\Bool':=' <expression (IN) of bool> ] |  
['\Pos':=' <expression (IN) of pos> ] |  
['\Orient':=' <expression (IN) of orient> ]';
```

- tekst wewnątrz kwadratowych nawiasów [ ] może być opuszczany.
  - Argumenty wzajemnie się wyłączają, tzn. nie mogą być użyte w tej samej instrukcji jednocześnie, są rozdzielane pionową kreską |.
  - Argumenty mogące być powtarzane arbitralną liczbę razy są zamykane w nawiasy { }.
- Symbole pisane po to, aby otrzymać poprawną składnię, są załączane w apostrofach ' '.
- Typ danych argumentu (kursywa) i inne cechy są zamykane w nawiasy <>. Zobacz opis parametrów procedury dla bardziej szczegółowej informacji.
- Podstawowe elementy języka i pewnych instrukcji są pisane z użyciem specjalnej Składni, EBNF. Opiera się o te same reguły, ale z pewnymi dodatkami.

Przykład:

```
GOTO <identyfikator>';'
<identyfikator> ::= <ident>
                    | <ID>
<ident> ::= <litera> {<litera> | <cyfra> | '_'}
```

- symbol ::= znaczy „jest definiowany jako”.
- Tekst załączony w nawiasach trójkątnych <> jest definiowany w oddzielnej linii.

# Streszczenie RAPID-a

## 1 Struktura języka

Program składa się z instrukcji opisujących pracę robota. Są określone instrukcje dla różnych poleceń, takie jak ruch robota, ustawianie wyjścia, itp. Instrukcje ogólnie mają pewną liczbę argumentów, które definiują, co ma miejsce w określonej instrukcji. Dla przykładu, instrukcja resetująca wyjście zawiera argument, który definiuje, które wyjście ma zostać zresetowane. Te argumenty mogą być wyszczególnione w następujący sposób:

- jako wartość numeryczna, np. 5 lub 4.6,
- jako odniesienie do danrj, np. reg1,
- jako wyrażenie, np.  $5 + \text{reg1} * 2$ ,
- jako wywołanie funkcji, np.  $\text{Abs}(\text{regt1})$ ,
- jako ciąg, np. „Wykonuję część A”

Są trzy typy instrukcji – procedury, funkcje i tzw. „trap routine”.

- procedura jest używana jako podprogram,
- funkcja zwraca wartość określonego typu i jest używana jako argument instrukcji.
- „trap routine” odpowiada na przerwania. „Trap routine” może być kojarzona z określonym przerwaniem np. kiedy jest ustawiane dane wejście.

Informacja może też być przechowywana w danych, np. danych narzędzi (które zawierają wszystkie informacje o narzędziu, takie jak jego TCP i waga) i danych numerycznych (które mogą być użyte np. do policzenia ilości części do przetworzenia). Dane są podzielone na różne grupy danych, które opisują różne typy informacji, jak np. narzędzia, pozycja czy ładunek. Jako że dane mogą być tworzone i mogą być im przydzielane arbitralne nazwy, nie ma limitu (oprócz narzuconego przez pamięć) na liczbę danych. Te dane mogą istnieć zarówno globalnie w programie i lokalnie w procedurze.

Istnieją trzy typy danych – stałe, zmienne i „trwałe” (persistent).

- Stała reprezentuje statyczną wartość i może mieć przydzieloną wartość ręcznie.
- Zmienna może mieć przydzieloną nową wartość podczas wykonywania programu
- „Trwała” może zostać opisana jako trwała zmienna. Kiedy program jest zapisany wartość początkowa odpowiada aktualnej wartości „trwałej”.

Inne cechy języka to:

- parametry procedur,
- arytmetyczne i logiczne wyrażenia,
- automatyczna obsługa błędów,
- modułowe programy,
- wielozadaniowość.

## 2. Kontrolowanie przepływu programu (program flow control)

Program jest wykonywany sekwencyjnie, tzn. instrukcja po instrukcji. Czasami instrukcje które przerywają sekwencyjnie wykonywanie i wywołują inną instrukcję są wymagane do obsługi różnych sytuacji, które mogą się zdarzyć podczas wykonywania programu.

### 2.1 Podstawy programowania

Program może być kontrolowany na pięciu różnych sposobów:

- poprzez wywołanie innej procedury, a następnie po jej wykonaniu kontynuację wykonywanie instrukcji występujących po wywołaniu tej procedury.
- poprzez wykonywanie różnych instrukcji zależnie od spełnionego warunku,
- poprzez powtarzanie sekwencji instrukcji tak długo, aż warunek nie zostanie spełniony,
- poprzez skok do etykiety wewnątrz tej samej procedury,
- poprzez zatrzymanie programu.

### 2.2 Wywoływanie innej procedury

Instrukcja	Używana do
<i>ProcCall</i>	wywołuje (skacze do) inną procedurę
<i>CallByVar</i>	wywołuje procedurę o specyficznej nazwie
<i>RETURN</i>	wraca do pierwotnej procedury

### 2.3 Kontrola programu wewnątrz procedury

Instrukcja	Używana do
<i>Compact IF</i>	wykonuje jedną instrukcję jeśli warunek został spełniony,
<i>IF</i>	wykonuje zestaw różnych instrukcji w zależności czy warunek został spełniony, czy nie
<i>FOR</i>	powtarza część programu pewną ilość razy,
<i>WHILE</i>	powtarza zestaw różnych instrukcji tak długo, aż warunek zostanie spełniony,
<i>TEST</i>	wykonuje różne instrukcje w zależności od wartości wyrażenia,
<i>GOTO</i>	skok do etykiety
<i>Label</i>	określa etykietę (nazwa linii).

### 2.4 Zatrzymywanie wykonywania programu

Instrukcja	używana do
<i>Stop</i>	Zatrzymaj wykonywanie programu
<i>EXIT</i>	Zatrzymaj wykonywanie programu kiedy restart programu jest niedozwolony
<i>Break</i>	Zatrzymaj wykonywanie programu tymczasowo do celu usunięcia błędu (debugging)



## 2.5 Zatrzymanie aktualnego cyklu

Instrukcja      używana do

EXIT cycle      zatrzymuje aktualny cykl i przesuwa wskaźnik programu do pierwszej instrukcji w głównej procedurze. Kiedy jest wybrany tryb wykonywania CONT, wykonywanie będzie kontynuowane z następnym cyklem programu.

### 3 Instrukcje różne

Instrukcje różne są używane do :

- wyznaczania wartości danych,
- czekania danego okresu czasu lub oczekiwania aż warunek zostanie spełniony,
- wstawiania komentarza do programu,
- ładowania modułów programu.

#### 3.1 Nadawanie wartości danych

Danym można być wyznaczana arbitralna wartość. Mogą być inicjalizowane ze stałą wartością, np. 5 albo zmodyfikowane z wyrażeniem arytmetycznym np.  $reg1+5*reg3$

Instrukcja	używana do
<code>:=</code>	nadanie wartości danej

#### 3.2 Oczekiwanie

Robot może być zaprogramowany do czekania określonego czasu lub czekania, aż pewien warunek jest spełniony; np. do czekania aż wejście jest ustawione.

Instrukcja	używana do
<i>WaitTime</i>	czekaj podany okres czasu lub czekaj, aż robot przestanie się poruszać,
<i>WaitUntil</i>	czekaj aż warunek zostanie spełniony,
<i>WaitDI</i>	czekaj aż cyfrowe wejście jest ustawione,
<i>WaitDO</i>	czekaj aż cyfrowe wyjście jest ustawione

#### 3.3 Komentarze

Komentarze są wstawiane do programu tylko po to, aby zwiększyć jego czytelność. Wykonywanie programu nie zależy od komentarza.

Instrukcja	zastosowanie
<i>comment</i>	Komentarz programu

#### 3.4 Ładowanie modułów programu

Moduły programowe mogą być ładowane z pamięci masowej do pamięci programu lub usuwane z pamięci programu.

W ten sposób duże programy mogą być uruchamiane z użyciem małej części pamięci.

Instrukcja	zastosowanie
<i>Load</i>	ładuje moduł programowy do pamięci oprogramowania,

<i>UnLoad</i>	usuwa moduł programowy z pamięci programu,
<i>Start Load</i>	ładuje moduł programowy do pamięci podczas wykonywania programu
<i>Wait Load</i>	łączy moduł, jeśli został załadowany za pomocą <i>StartLoad</i> , z zadaniem programu („program task”)

### 3.5 Różne funkcje

Instrukcja	zastosowanie
------------	--------------

<i>OpMode</i>	czyta aktualny tryb pracy robota
<i>RunMode</i>	czyta aktualny tryb wykonywania programu robota
<i>Dim</i>	pobiera wymiary tablicy
<i>Present</i>	sprawdza, czy opcjonalny argument był obecny przy wywoływaniu procedury
<i>IsPers</i>	sprawdza czy parametr jest „trwały”,
<i>IsVar</i>	sprawdza czy parametr jest zmienną,

### 3.6 Podstawowe typy danych

Typ danych	żywany do definiowania
------------	------------------------

<i>bool</i>	dane logiczne (wartości prawda lub fałsz)
<i>num</i>	wartości numeryczne (dziesiętne lub integer)
<i>symnum</i>	dane numeryczne z wartością symboliczną
<i>string</i>	ciąg znaków
<i>switch</i>	parametry procedury bez wartosci

### 3.7 Funkcje konwersji

Funkcja	zastosowanie
---------	--------------

<i>StrToByte</i>	konwertuje bajt do ciągu znaków z zdefiniowanym formatem danych bajtu
<i>ByteToStr</i>	konwertuje ciąg ze zdefiniowanym formatem danych do bajtów

## 4. Ustawienia ruchu

Niektóre z właściwości ruchu robota są określane przez instrukcje logiczne które odnoszą się do wszystkich rodzajów ruchu:

- maksymalna prędkość i przekraczanie prędkości
- przyśpieszenie
- zarządzanie różnymi konfiguracjami robota
- obciążenie
- zachowanie w okolicach szczególnych punktów
- tzw. „soft servo”
- wartości strojenia

### 4.1 Podstawy programowania

Podstawowe charakterystyki ruchu robota są określane przez dane wyszczególnione dla każdej instrukcji pozycjonowania. Niektóre dane są wyszczególnione w oddzielnych instrukcjach, które odnoszą się do wszystkich ruchów dopóki te dane się nie zmieniają.

Ogólne ustawienia ruchu są określane przez instrukcje ale mogą być też odczytywane przez zmienną systemową C+MOTSET lub C\_PROGDISP. Wartości domyślne są ustawiane automatycznie (poprzez wykonanie procedury SYS\_RESR w module systemowym BASE)

- przy zimnym starcie
- kiedy nowy program jest ładowany
- kiedy program jest startowany od początku

### 4.2 Definiowanie prędkości

Bezwzględna prędkość jest programowana jako argument w instrukcji pozycjonowania. W dodatku do tego, może być zdefiniowana maksymalna prędkość i przekroczenie prędkości (procent zaprogramowanej prędkości).

Instrukcja      zastosowanie

*VelSet*            maksymalna prędkość i przekroczenie prędkości

### 4.3 Definiowanie przyśpieszenia

Kiedy, na przykład, operuje się kruchymi częściami, przyśpieszenie może zostać zredukowane w pewnej części programu

Instrukcja      definiuje

*AccSet*            maksymalne przyśpieszenie

### 4.4. Definiowanie zarządzania konfiguracją

Konfiguracja robota jest zazwyczaj sprawdzana podczas ruchu. Jeśli jest stosowany ruch przegubowy osiąga się odpowiednią konfigurację. Jeśli jest stosowany ruch liniowy lub kołowy, robot będzie się przemieszczał w kierunku najbliższej konfiguracji żądanej, ale jest sprawdzane, czy jest to ta sama konfiguracja. Zawsze to można zmienić.

Instrukcja      zastosowanie

*ConfJ*            kontrola konfiguracji jest włączona/wyłączona podczas ruchu

*ConfL*            sprawdzanie konfiguracji jest włączone/wyłączone podczas ruchu liniowego

#### 4.5 Definiowanie obciążenia

Aby osiągnąć najlepsze osiągi robota, musi zostać poprawnie zdefiniowane obciążenie.

Instrukcja	zastosowanie
<i>GripLoad</i>	obciążenie chwytaka

#### 4.6 Definiowanie zachowania robota wokół szczególnych punktów

Robot może zostać zaprogramowany do unikania pewnych punktów poprzez automatyczną zmianę orientacji narzędzia.

Instrukcja	definiuje
<i>SingArea</i>	metoda interpolacji przez szczególne punkty

#### 4.7 Przemieszczanie programu

Kiedy część programu musi być przesunięta, można dodać instrukcję przesunięcia programu.

Instrukcja	Używana do
<i>PDispOn</i>	Aktywacja przesunięcia programu
<i>PDispSet</i>	Aktywacja przesunięcia programu przez wyszczególnienie wartości
<i>PDispOff</i>	Dezaktywacja przesunięcia programu
<i>EOffsOn</i>	Aktywacja offsetu zewnętrznej osi
<i>EOffsSet</i>	Aktywacja offsetu zewnętrznej osi przez wyszczególnienie wartości
<i>EOffsOff</i>	Dezaktywacja offsetu zewnętrznej osi
Funkcja	Używana do
<i>DefDFrame</i>	Oblicza przesunięcie programu z 3 pozycji
<i>DefFrame</i>	Oblicza przesunięcie programu z 6 pozycji
<i>ORobT</i>	Usuwa przesunięcie programu z pozycji

#### 4.8 „Soft servo”

Jedna lub więcej osi robota może być ustawiona jako „miękka”. Używając tej funkcji, robot będzie elastyczny (ustępliwy) i może zastąpić, dla przykładu, elastyczne narzędzie

Instrukcja	zastosowanie
<i>SoftAct</i>	włączanie soft servo dla jednej lub więcej osi
<i>SoftDeact</i>	wyłączanie soft servo

## 4.9 Dopasowywanie wartości strojonych (Adjust the robot tuning values)

Ogólnie rzecz biorąc, osiągi robota są samooptimalizujące, jednak w pewnych ekstremalnych przypadkach może wystąpić np. przekroczenie. Możesz dostosować wartości strojenia, aby otrzymać żądane osiągi.

Instrukcja	Zastosowanie
<i>TuneServo</i> <sup>1</sup>	dostosowuje wartości strojenia robota
<i>TuneReset</i>	reset ustawień strojenia do normalnych wartości
<i>PathResol</i>	dostosowuje rozdzielczość geometrycznej ścieżki
Typ danych	Zastosowanie
<i>Tunetype</i>	reprezentuje wartości strojenia jako stałą symboliczną

## 4.10 Strefy obszaru roboczego

Do 10 różnych stref można zdefiniować wewnątrz obszaru pracy robota. Mogą być użyte do:

- wskazywania, że punkt środka narzędzia (TCP, tool centre point) jest częścią obszaru roboczego,
- ustalania strefy roboczej dla robota i zapobieganiu kolizjom z narzędziem,
- tworzenia strefy roboczej wspólnej dla dwóch robotów. Tylko jeden robot może pracować w tej strefie w danym momencie.

Instrukcja	zastosowanie
<i>WZBoxDef</i>	definiuje strefę o kształcie prostopadłościanu
<i>WZCylDef</i>	definiuje strefę o kształcie cylindra
<i>WZSphDef</i>	definiuje strefę o kształcie sfery
<i>WZLimSup</i>	aktywuje nadzór granicy
<i>WZDOset</i>	aktywuje strefę do ustawiania cyfrowych wyjść
<i>WZDisable</i>	deaktywuje nadzór nad tymczasową strefą
<i>WZEnable</i>	aktywuje nadzór nad tymczasową strefą
<i>WZFree</i>	wyłącza nadzór nad tymczasową strefą

Typ danych      definiuje

<i>wztemporary</i>	identyfikuje tymczasową strefę
<i>wzstationary</i>	identyfikuje (stałą) strefę
<i>shapedata</i>	opisuje geometrię strefy

## 4.11 Dane dla ustawień ruchu

Typ danych      używane do definiowania

---

<sup>1</sup> Tylko gdy robot jest wyposażony w opcję „Advanced Motion”

*motsetdata*    ustawienia ruchu oprócz przestawiania programu  
*progdips*     przestawienie programu

## 5. Ruch

Ruchy robota są programowane jako ruchy z jednej pozycji do drugiej. Droga pomiędzy tymi dwoma pozycjami jest automatycznie liczona przez robota.

### 5.1 Podstawy programowania

Podstawowe charakterystyki ruchu, takie jak rodzaj drogi, są wyszczególniane przez wybieranie odpowiednich instrukcji pozycjonowania. Pozostałe właściwości ruchu są wyszczególniane przez definiowanie danych, które są argumentami instrukcji:

- dane pozycji (końcowa pozycja robota i osi zewnętrznych)
- dane prędkości (żądaną prędkości)
- dane strefy (dokładność pozycji)
- dane narzędzia (np. pozycja TCP- środka narzędzia)
- dane pracy (np. aktualny system współrzędnych)

Niektóre z własności ruchu robota są określane poprzez instrukcje logiczne, które odnoszą się do wszystkich ruchów (patrz rozdział 4: *Ustawienia ruchu*)

- maksymalna prędkość i przekraczanie prędkości
- przyśpieszenie
- zarządzanie różnymi konfiguracjami robota
- obciążenie
- zachowanie w okolicach szczególnych punktów
- tzw. „soft servo”
- wartości strojenia

Robot i jego osie zewnętrzne są pozycjonowane poprzez te same instrukcje. Osie zewnętrzne są przemieszczane ze stałą prędkością, osiągając końcową pozycję w tym samym czasie co robot.

### 5.2 Instrukcje pozycjonowania

instrukcja	typ ruchu
<i>MoveC</i>	przemieszcza TCP łukiem
<i>MoveJ</i>	ruch przegubu
<i>MoveL</i>	przemieszcza TCP liniowo
<i>MoveAbsJ</i>	bezwzględny ruch przegubu
<i>MoveCDO</i>	przemieszcza TCP okrężnie i ustawia wyjście cyfrowe w połowie drogi
<i>MoveJDO</i>	przemieszcza przegub robota i ustawia wyjście cyfrowe w połowie drogi
<i>MoveLDO</i>	przemieszcza TCP liniowo i ustawia wyjście cyfrowe w połowie drogi
<i>MoveCSync</i>	przemieszcza TCP okrężnie i wykonuje polecenie RAPID-a
<i>MoveJSync</i>	przemieszcza przegub robota i wykonuje polecenie RAPID-a
<i>MoveLSync</i>	przemieszcza TCP liniowo i i wykonuje polecenie RAPID-a



### 5.3 Przeszukiwanie

Podczas ruchu, robot może np. szukać pozycji danego obiektu. Przeszukana pozycja (wskazana przez sygnał sensora) jest zapamiętywana i może zostać użyta do pozycjonowania robota albo do przemieszczenia programu.

Instrukcja	rodzaj ruchu
<i>SearchC</i>	TCP wzdłuż łuku
<i>SearchL</i>	TCP wzdłuż linii

### 5.4 Aktywowanie wyjść lub przerwania w określonych pozycjach

Normalnie, logiczne instrukcje są wykonywane w przejściu z jednej instrukcji pozycjonowania do drugiej. Jeśli jednak używana jest specjalna instrukcja ruchu, to może być wykonana logiczna instrukcja gdy robot jest w określonej pozycji.

Instrukcja	zastosowanie
<i>TriggIO</i>	definiuje warunek ustawienia wyjścia w podanej pozycji
<i>TriggInt</i>	definiuje warunek wykonania „trap routine” w podanej pozycji
<i>TriggEquip</i>	definiuje warunek ustawienia wyjścia w podanej pozycji z możliwością kompensacji opóźnienia w zewnętrznym oprzyrządowaniu
<i>TriggC</i>	porusza robota (TCP) kołowo z aktywowanym warunkiem
<i>TriggJ</i>	porusza robota oś-po-osi z aktywowanym warunkiem
<i>TriggL</i>	porusza robota (TCP) liniowo z aktywowanym warunkiem
Typ danych	definiuje
trigdata	warunek wykonania polecenia

### 5.5 Kontrola ruchu jeśli ma miejsce błąd/przerwanie

Aby porawić błąd albo obsłużyć przerwanie, robot może zostać chwilowo zatrzymany, a następnie uruchomiony od nowa.

Instrukcja	zastosowanie
<i>StopMove</i>	zatrzymaj ruch robota
<i>StartMove</i>	zrestartuj ruch robota
<i>StorePath</i>	zachowaj drogę ostatnio wygenerowaną
<i>RestoPath</i>	odtwórz drogę ostatnio zachowaną

### 5.6 Kontrola zewnętrznych osi

Robot i zewnętrzne osie są zazwyczaj pozycjonowane za pomocą tych samych instrukcji. Jednakże niektóre instrukcje działają tylko na ruch osi zewnętrznych.

Instrukcja	Zastosowanie
<i>DeactUnit</i>	dezaktywuje zewnętrzną jednostkę mechaniczną
<i>ActUnit</i>	aktywuje zewnętrzną jednostkę mechaniczną

## 5.7 Niezależne osie

Szósta oś robota lub oś zewnętrzna może być przemieszczana niezależnie od innych ruchów. Obszar roboczy osi może być także kasowany, co skróci czas cykli.

Funkcja	Zastosowanie
<i>IndAMove</i>	Przełącza oś w tryb niezależny i przemieszcza ją do pozycji bezwzględnej
<i>IndCMove</i>	Przełącza oś w tryb niezależny i zaczyna ją przemieszczać w sposób ciągły
<i>IndDMove</i>	Przełącza oś w tryb niezależny i przemieszcza ją o odległość delta
<i>IndRMove</i>	Przełącza oś w tryb niezależny i przemieszcza ją do pozycji względnej
<i>IndReset</i>	Przełącza oś w tryb zależny i/lub kasuje przestrzeń roboczą
<i>IndInpos</i>	Sprawdza czy niezależna oś osiągnęła pozycję
<i>IndSpeed</i>	Sprawdza czy niezależna oś osiągnęła zaprogramowaną prędkość

## 5.8 Funkcje pozycji

Funkcja	Zastosowanie
<i>Offs</i>	Dodaje offset do pozycji robota wyrażony we współrzędnych obiektu (tj. przesunę robota o offset)
<i>RelTool</i>	Dodaje offset do pozycji robota wyrażony we współrzędnych narzędzia
<i>CPos</i>	Odczytuje pozycję robota (tylko współrzędne x, y, z)
<i>CRobT</i>	Odczytuje pozycję robota (zmienna typu <i>robtaret</i> )
<i>CJointT</i>	Odczytuje kąty poszczególnych osi
<i>ReadMotor</i>	Odczytuje kąty poszczególnych silników
<i>CTool</i>	Odczytuje wartość zmiennej typu <i>tooldata</i>
<i>CWObj</i>	Odczytuje wartość zmiennej typu <i>workobject</i>
<i>ORobT</i>	<b>Usuwa przesunięte programu z pozycji</b>
<i>MirPos</i>	Odbicie lustrzane pozycji względem zadanej płaszczyzny

## 5.9 Dane ruchu

Dane ruchu są stosowane jako argumenty w instrukcjach pozycjonowania

Typ danych	Definiuje
<i>robtaret</i>	Pozycja końcowa
<i>robtaret</i>	Pozycja końcowa instrukcji <i>MoveAbsJ</i>

<i>speeddata</i>	Prędkość
<i>zonedata</i>	Dokładność pozycjonowania (punkt końcowy lub pośredni)
<i>tooldata</i>	System współrzędnych narzędzia i jego obciążenie
<i>wobjdata</i>	System współrzędnych obiektu

### 5.10 Podstawowe dane ruchu

Typ danych	Definiuje
<i>pos</i>	Pozycja (x, y, z)
<i>orient</i>	Orientacja
<i>pose</i>	Układ współrzędnych (pozycja + orientacja)
<i>confdata</i>	Konfiguracja osi robota
<i>extjoint</i>	Pozycja osi zewnętrznych
<i>robjoint</i>	Pozycja osi robota
<i>o_robtarget</i>	Oryginalna pozycja robota podczas stosowania <i>Limit ModPos</i>
<i>o_jointtarget</i>	Oryginalna pozycja robota podczas stosowania <i>Limit ModPos</i> dla <i>MoveAbsJ</i>
<i>loaddata</i>	Obciążenie
<i>mecunit</i>	Zewnętrzna jednostka mechaniczna

## 6. Sygnały wejścia/wyjścia

Robot jest wyposażony w pewną liczbę cyfrowych i analogowych wejść/wyjść, których stan może być zmieniany programowo.

### 6.1 Podstawy programowania

Nazwy sygnałów są zdefiniowane w parametrach systemu i za pomocą tych nazw można je czytać z programu (w przypadku robota w lab. 10 : dox – wyjście cyfrowe, x – jego numer od 1 do 15). Wartość sygnału analogowego lub grupy sygnałów cyfrowych jest podana jako wartość numeryczna

### 6.2 Zmiana wartości sygnału

Instrukcja	Zastosowanie
<i>InvertDO</i>	odwraca wartość cyfrowego sygnału wyjściowego
<i>PulseDO</i>	generuje impuls na wyjściu cyfrowym
<i>Reset</i>	kasuje wyjściowy sygnał cyfrowy (ustawia 0)
<i>SetAO</i>	zmienia wartość analogowego sygnału wyjściowego
<i>SetDO</i>	zmienia wartość cyfrowego sygnału wyjściowego (wartość symboliczna, np. high/low)
<i>SetGO</i>	zmienia wartość grupy cyfrowych sygnałów wyjściowych

### 6.3 Odczyt wartości sygnału wejściowego

Wartość sygnału może być odczytywana bezpośrednio, np. IF di1=1 THEN ....

### 6.4 Odczyt wartości sygnału wyjściowego

Funkcja	używana do odczytu
<i>DOutput</i>	wartości cyfrowego sygnału wyjściowego
<i>GOutput</i>	wartości grupy cyfrowych sygnałów wyjściowych
<i>Aoutput</i>	aktualna wartość analogowego sygnału wyjściowego

### 6.5 Testowanie wejścia na sygnałach wyjściowych

Instrukcja	używana do
<i>WaitDI</i>	czeka aż wejściowy sygnał cyfrowy jest ustawiony lub skasowany
<i>WaitDO</i>	czeka aż wyjściowy sygnał cyfrowy jest ustawiony lub skasowany

Funkcja	używana do
<i>TestDI</i>	sprawdza, czy cyfrowy sygnał wejściowy jest ustawiony

## 6.6 Włączanie i wyłączanie modułów WE/WY

Moduły WE/WY są automatycznie włączane przy starcie, ale mogą być wyłączone podczas pracy programu i potem ponownie włączane.

Instrukcja	zastosowanie
<i>IODisable</i>	wyłącza moduł WE/WY
<i>IOEnable</i>	włącza moduł WE/WY

## 6.7 Definiowanie sygnałów wejściowych i wyjściowych

Typ danych	Definiuje
<i>dionum</i>	Symboliczna wartość sygnału cyfrowego
<i>signalai</i>	Nazwa analogowego sygnału wejściowego
<i>signalao</i>	Nazwa analogowego sygnału wyjściowego
<i>signaldi</i>	Nazwa cyfrowego sygnału wejściowego
<i>signaldo</i>	Nazwa cyfrowego sygnału wyjściowego
<i>signalgi</i>	Nazwa grupy cyfrowych sygnałów wejściowych
<i>signalgo</i>	Nazwa grupy cyfrowych sygnałów wyjściowych

## 7. Komunikacja

Istnieją cztery sposoby komunikowania poprzez porty szeregowo

- wiadomości mogą być wyprowadzane na zewnątrz za pomocą panelu uczonego i użytkownik może odpowiadać na pytania, takie jak ilość części do przetworzenia
- informacja znakowa może być zapisywana i odczytywana z pamięci masowej. W ten sposób dane produkcji mogą być zachowywane i później przetwarzane na PC. Informacja może też być bezpośrednio drukowana na drukarce połączonej z robotem
- informacje binarne mogą być wysyłane pomiędzy robotem a sensorem
- informacje binarne mogą być wysyłane pomiędzy robotem a innym komputerem np. poprzez protokół komunikacyjny

### 7.1 Podstawy programowania

Decyzja czy używać informacji znakowej czy binarnej zależy od sposobu w jaki urządzenie, z którym robot komunikuje się, przetwarza informację. W pliku można przechowywać dane w postaci znakowej lub binarnej. Jeśli komunikacja jest wymagana w obu kierunkach równocześnie, binarna transmisja jest konieczna. Każdy port szeregowy lub plik musi być najpierw otwarty. Podczas otwierania, port/plik otrzymuje deskryptor, który jest potem odnośnikiem podczas zapisu/odczytu. Panel sterujący może być używany cały czas i nie ma potrzeby go otwierać. Tekst i wartości różnych typów mogą być drukowane.

### 7.2 Komunikowanie z użyciem panelu uczonego

Instrukcja	Zastosowanie
TPERase	czyści ekran panelu uczonego
TPWrite	pisze tekst na ekranie panelu uczonego
ErrWrite	pisze tekst na ekranie panelu uczonego i równocześnie zapisuje tą wiadomość w logu błędów
TPReadFK	nadaje etykiety klawiszom funkcyjnym i czyta który klawisz został wciśnięty
TPReadNum	czyta wartość numeryczną z panelu uczonego
TPShow	wybiera okno na panelu uczonego z RAPID'a

### 7.3 Czytanie i zapis z urządzenia znakowego

instrukcja	Zastosowanie
<i>Open</i>	otwiera port/plik do odczytu lub zapisu
<i>Write</i>	pisze tekst do portu/pliku
<i>Close</i>	zamyka port/plik

Funkcja	zastosowanie
<i>ReadNum</i>	czyta wartość numeryczną
<i>ReadStr</i>	czyta ciąg znaków

## 7.4 Komunikowanie w trybie binarnym

instrukcja	zastosowanie
<i>Open</i>	otwiera port/plik do odczytu lub zapisu
<i>WriteBin</i>	pisze tekst do portu/pliku binarnego
<i>WriteStrBin</i>	pisze ciąg do portu/pliku binarnego
<i>Rewind</i>	ustawia pozycję pliku na jego początku
<i>Close</i>	zamyka port/plik
Funkcja	zastosowanie
<i>ReadBin</i>	czyta z portu szeregowego w trybie binarnym

## 7.5 Dane dla portów szeregowych

typ danych	definiuje
<i>iodev</i>	odniesienie do portu szeregowego, który może być używany do odczytu lub zapisu

## 11 Matematyka

Instrukcje i funkcje matematyczne mogą być stosowane do obliczania i zmiany wartości danych.

### 11.1 Podstawy

Obliczenia są zazwyczaj wykonywane przy użyciu instrukcji przyrównania, np. `reg1:=reg2+reg3/reg5`. Istnieją też instrukcje do prostych działań – np. do zerowania wartości zmiennej.

### 11.2 Proste operacje na danych numerycznych

Instrukcja	użycie
Clear	czyści wartość
Add	dodanie lub odjęcie wartości
Incr	zwiększenie wartości o 1
Decr	zmniejszenie wartości o 1

### 11.3 Bardziej zaawansowane obliczenia

Instrukcja	użycie
<code>:=</code>	wykonaj obliczeń na dowolnym typie danych

### 11.4 Funkcje arytmetyczne

Funkcja	zastosowanie
<i>Abs</i>	oblicza wartość bezwzględną
<i>Round</i>	zaokrągla wartość numeryczną
<i>Trunc</i>	obcina wartość po przecinku
<i>Sqrt</i>	oblicza pierwiastek kwadratowy
<i>Exp</i>	oblicza eksponentę (potęga o podstawie "e")
<i>Pow</i>	oblicza potęgę (dowolna podstawa)
<i>Acos</i>	oblicza arc cos
<i>ASin</i>	oblicza wartość arc sin
<i>ATan</i>	oblicza arc tangens w zakresie [-90,90]
<i>ATan2</i>	oblicza arc tangens w zakresie [-180,180]
<i>Cos</i>	oblicza cosinus
<i>Sin</i>	oblicza sinus
<i>Tan</i>	oblicza tangens
<i>EulerZYX</i>	oblicza kąty Eulera z orientacji (kwaternionów)
<i>OrientZYX</i>	oblicza orientację (kwaterniony) z kątów Eulera
<i>PoseInv</i>	odwraca <i>pose</i>
<i>PoseMult</i>	mnoży razy <i>pose</i>
<i>PoseVect</i>	iloczyn <i>pose</i> i wektora
<i>Vectmagn</i>	długość wektora pozycji.



*DotProd*      oblicza iloczyn dwóch wektorów pozycji  
*NOrient*      normalizuje nieznormalizowaną orientację (kwaternion)

Uwaga: *pose* – typ danych umożliwiający przekształcanie jednego układu współrzędnych w drugi.  
Składa się z wektora translacji i rotacji.

## 15 Komunikacja z komputerem zewnętrznym

Robot może być kontrolowany z zewnętrznego komputera. W tym celu jest używany specjalny protokół komunikacyjny.

### 15.1 Podstawy programowania

Gdy jest używany wspólny protokół komunikacyjny do przesyłania danych z robota do komputera i z powrotem, urządzenia te rozumieją się nawzajem i nie ma potrzeby tego oprogramowywać. Komputer na przykład zmieniać wartości w danych programu bez programowania (oprócz definiowania danych). Programowanie jest konieczne tylko wtedy informacja z programu musi zostać wysłana z robota do zewnętrznego komputera.

### 15.2 Wysyłanie wiadomości programowej z robota do komputera

Instrukcja      zastosowanie

*SCWrite*      wysyła wiadomość do zewnętrznego komputera

## 17 Operacje na ciągach znaków

Funkcje realizujące operacje na ciągach znaków są stosowane m.in. do : kopiowania, łączenia, porównywania, wyszukiwania, zamiany ciągów

### 17.1 Podstawowe operacje

Typa danych	używany do definiowania
<i>string</i>	ciąg. Predefiniowane stałe STR_DIGIT, STR_UPPER, STR_LOWER i STR_WHITE
Instrukcja/operacja	używana do
:=	nadanie wartości (kopiowanie ciągu)
+	łączenie ciągów
Funkcja	Używana do
<i>StrLen</i>	podaje długość ciągu
<i>StrPart</i>	pobiera część ciągu

### 17.2 Porównywanie i przeszukiwanie

Operator	używany do
=	sprawdza, czy jest równe
<>	sprawdza, czy jest nierówne
Funkcja	używana do
<i>StrMemb</i>	sprawdza, czy znak należy do zestawu
<i>StrFind</i>	szuka znaku w ciągu
<i>StrMatch</i>	szuka zadanego wzorca w ciągu
<i>StrOrder</i>	sprawdza czy ciągi są po kolei

### 17.3 Zamiana

Funkcja	używana do
<i>NumToStr</i>	zamiana wartości numerycznej na ciąg
<i>ValToStr</i>	zamiana wartości na ciąg
<i>StrToVal</i>	zamiana ciągu na wartość
<i>StrMap</i>	przekształca ciąg zgodnie ze wzorcem
<i>StrToByte</i>	zamienia ciąg na bajt
<i>ByteToStr</i>	zamienia bajt na ciąg

## 18. Wielozadaniowość (multitasking)

Wielozadaniowość RAPID-a jest sposobem na uruchamianie programów (pseudo) równocześnie. Jeden program równoległy może być umieszczony w tle lub na pierwszym planie (in foreground) drugiego. To może też być na tym samym poziomie co inny program (patrz Podstawowe właściwości wielozadaniowości)

### 18.1 Podstawy

Aby używać tej funkcji, robot musi być odpowiednio skonfigurowany – jedno dodatkowe zadanie dla każdego programu działającego w tle. Do 10-ciu programów może zostać uruchomionych pseudorównoległe. Każde zadanie składa się z zestawu modułów, takich samych jak zwykły program. Wszystkie moduły są lokalne w każdym z zadań. Zmienne i stałe są lokalne w każdym zadaniu, ale „trwale” nie. „Trwale” o tej samej nazwie i typie są osiągalne we wszystkich zadaniach. Jeśli dwie „trwale” mają tę samą nazwę, ale różnią się typem lub rozmiarem (wymiar tablicy) wystąpi błąd. A task has its own trap handling and the event routines are triggered only on its own task system states (e.g. Start/Stop/Restart....).

Zadanie ma własną obsługę pułapek i procedur wywoływanych tylko na własnych stanach systemowych.

Ochrona dostępu do zasobów

Funkcja	zastosowanie
<i>TestAndSet</i>	odzyskuje wyłączone prawo do określonych obszarów kodu RAPID-a lub zasobów systemowych